

## Oponentský posudek k bakalářské práci Radky Prokopové

### „Hledání karnevalu v raně novověkých Čechách“

(Vedoucí práce: Dr. phil. Pavel Himl)

FHS UK

Vypracoval: Yasar Abu Ghosh, 15.03.2007

V úvodní kapitole se Radka Prokopová zabývá „lidovou kulturou“ jako objektem výzkumu v historiografii, ale i v jiných sociálních vědách. I přes velmi schématické zachycení tohoto fenoménu, způsobené do značné míry rozsáhlým časovým úsekem, kterému věnuje pozornost (od 19. století do současnosti), je její text velmi přehledný a zachycuje důležité charakteristiky jednotlivých teoretických škol. Tento nástin jí umožňuje identifikovat nejvhodnější přístupy pro vlastní záměry její práce. Kapitola je nicméně rozdělena podle záhadného klíče na lidovou kulturu „jako předmět zkoumání“ a „jako pojem“.

Ačkoli si je autorka, jako pozorná čtenářka P. Burke, vědoma, že normativní nebo kognitivní dichotomie vzdělanostní a lidové kultury není udržitelná, často jí implicitně přebírá ve svých tvrzeních. Například na s. 23 pochybuje, zda je vůbec možné na základě dostupných pramenů zjistit míru porozumění lidové kultuře u literárních tvůrců, kteří z ní čerpají, nebo na s. 24 zpochybňuje autenticitu kramářských tisků a letáků, protože není jistý „původ“ jejich pisatelů. Stejně tak nemůžeme podle autorky důvěřovat folkloristům, protože jejich lidoví informátoři mohli kupodivu svůj „materiál... odněkud přejmout nebo přečíst“ (s. 24). Toto tvrzení je o to překvapivější, když autorka o několik řádek dále vyzdvihuje jako prameny záznamy „gramotných příslušníků lidové kultury“ právě proto, že „jejich život se odehrával na pomezí... dvou tradic“ (s. 25). Kritika pramenů, ke které se v této druhé kapitole odhodlává, se tak omezuje na pozitivistické kategorie o objektivnosti. Ještě překvapivější je ovšem závěr této kapitoly, ve kterém jmenuje „své“ prameny pro hledání „stop českého masopustu“ (s. 27): jsou jimi práce jediného autora, Čeňka Zíbrta, které lze považovat podle C. Geertze, jehož autorka sama cituje, za interpretace několikerého řádu a tedy z hlediska autenticity za stejně „poškozené“ (autorka sama to později naznačuje (s. 54) a na závěr práce i jednoznačně konstatuje (s. 72).

Ve třetí kapitole se Radka Prokopová na základě historiografických prací o různých formách lidové zábavy snaží dospět k charakteristickým znakům masopustu v Evropě. Zdá se mi, že právě v těchto částech textu nejlépe prokazuje schopnost orientace v literatuře a zejména nadšení, které v ní samotný fenomén vzbuzuje. Rozsah odborných prací, který vzala v potaz, je skutečně chválný.

Tento přehled jí následně v poslední kapitole umožní hledat podobné charakteristiky v pramenech o masopustu v Čechách. Vzhledem k tomu, že se ve skutečnosti žádnými primárními prameny nezabývala, pouze konzultovala Zíbrtovy práce na podobné téma, je její hlavní závěr, totiž že v Čechách skutečně masopust existoval, málo překvapivý a redundantní. Příčiny tohoto slabého závěru vidím dvě: 1. v první řadě postrádá práce jakoukoli otázku, pokud za ní nebudeme pokládat úvahu o ne/existence masopustu v Čechách. Ta je zodpovězena existencí Zíbrtových a dalších prací na toto téma. Pokud ovšem autorka správně usoudila, že tyto práce nedostatečně odpovídají na význam a souvislosti lidových zábav,

neměla se v hledání lepší interpretace spolehnout pouze na tuto literaturu. 2. Další příčinou slabých závěrů tudíž je nelogická metodologie výzkumu, kterou nelze omluvit tím, že se jedná pouze o bakalářskou práci. Doporučuji proto autorce, aby se na základě svých vynikajících znalostí literatury o lidové zábavě odhodlala ve své případné diplomové práci k ambicióznější formulaci tématu.

Bakalářskou práci Radky Prokopové hodnotím na 30 bodů.

Yasar Abu Ghosh.